

Factsheet: NL14_7

Merwedekanaal

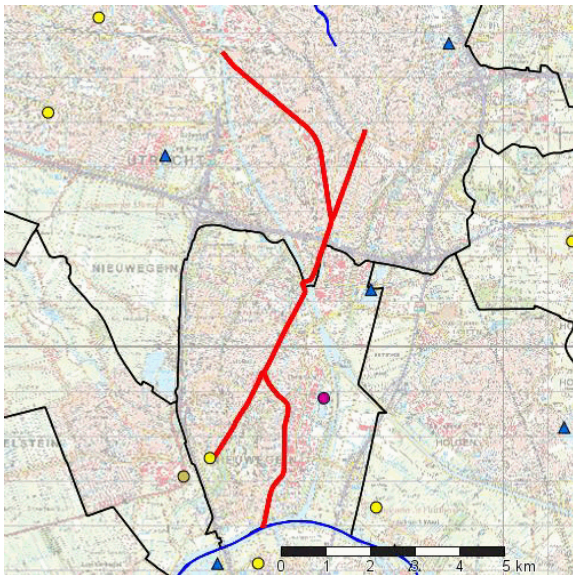
-DISCLAIMER-

De informatie die in deze factsheet wordt weergegeven is bijgewerkt tot en met het moment van het aanmaken van deze factsheet, zoals vermeld in de voettekst. Deze factsheet is een werkversie ten behoeve van eigen gebruik door de waterbeheerder. Hoewel waterbeheerders en Informatiehuis Water alles in het werk gesteld hebben om de meest actuele gegevens in deze factsheet te verwerken, kan niet worden uitgesloten dat de factsheet onjuiste of onvolledige informatie bevat.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Merwedekanaal	Code:	NL14_7
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	M7b (Grote diepe kanalen met scheepvaart)
Waterbeheerder:	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Utrecht		
Gemeenten:	Nieuwegein, Utrecht (Utr), Vianen		

	KRW Waterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens	Winningen water voor menselijke consumptie:	
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Groot en diep kanaal, ruim 16 km lang, dat vooral bestaat uit oppervlaktewater waarbij de herkomst wisselend is. De stromingsrichting kan gedurende het jaar omkeren. Periodiek is er zichtbare stroming, vooral in de buurt van inlaten/gemalen. Er vindt hoofdzakelijk recreatievaart plaats. Het kanaal is een rechte waterbak (rechthoekig of trapeziumvorm) met abrupte overgangen van land naar water. Het waterkwantiteitsbeheer van het Merwedekanaal is een taak van Rijkswaterstaat. Het waterlichaam voert zijn water af op rivier de Lek.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen beschermde gebieden vermeld.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Dit onderdeel beschrijft de significante belastingen op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan op het waterlichaam.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	door run-off (afstromend wegwater en regenwaterriolen)	Afwatering	Belasting met nutriënten en zware metalen
diffuse bronnen	door verkeer (weg/rail) en infrastructuur	Verkeer	Belasting met zware metalen en PAK's
overige belastingen	klimaatverandering (zeespiegelstijging, temperatuur/droogte, hogere piekafvoer)	Overig	Versterkte nutriëntenproblematiek, vaker zuurstofloosheid en overstort, versterkte uit- en afspoeling

Toelichting belastingen:

In het Merwedekanaal ontbreekt het vanwege de morfologie en de scheepvaartfunctie geheel aan begroeibaar areaal. De diepte en oeverinrichting van het kanaal en de scheepvaartbewegingen zorgen voor negatieve drukken ondanks dat dit tot op zekere hoogte ook in de maatlat verwerkt is.

3. Status, doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft status en doelen van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien:

- de status sterk veranderd of kunstmatig is;
 - de doelen afwijken van doelen die nationaal zijn vastgelegd via het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water.
- Verder wordt hier aangegeven hoe de toestand van het waterlichaam zich verhoudt tot die doelen en de toestand in de periode tot 2021.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

Chemie en chemische stoffen ecologie

Normoverschrijding bij beoordeling in rapportagejaar 2014

Chemische toestand stoffen (KRW)	Specifieke verontreinigende stoffen (KRW)
<i>(geen normoverschrijdingen)</i>	- koper (Cu) - zink (Zn)

Prognose normoverschrijding toestand 2021

Prioritaire Stoffen (KRW)	
<i>(geen normoverschrijdingen)</i>	

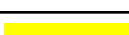
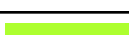
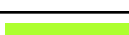
Motivering chemische toestand:

Er is geen toelichting beschikbaar.

Biologie

	GEP	Toestand 2009	Toestand 2010-2015	Prognose toestand 2021
Beoordeling periode 2009-2015				
Macrofauna (EKR)	≥ 0,54			
Overige waterflora (EKR)				
Vis (EKR)	≥ 0,48	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,25			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,80			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	40 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,65			

Legenda: blauw = zeer goed, groen = goed, geel = matig, oranje = ontoereikend, rood = slecht, leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier M7b) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Motivering ecologische toestand:

Voor vegetatie is geen doel gesteld vanwege het karakter van een diep scheepvaartkanaal. De visstand en macrofaunasamenstelling voldoen nog niet aan het doel, maar het doelgat is niet groot. Kanalen hebben altijd een afwijkende verstoorde en afwijkende macrofaunasamenstelling waarbij exoten en stroominnende soorten een groot aandeel hebben. Er wordt niet ingezet op inrichtingsmaatregelen. Gedurende de afgelopen jaren is de kwaliteit van het inlaatwater significant verbeterd. Deze verbetering zet mogelijk door (ook onder invloed van maatregelen uit het tweede stroomgebiedbeheerplan), wat de ecologische toestand verder kan verbeteren.

De monitoring tbv de KRW wordt sinds 2006 uitgevoerd. De oordelen berekend in 2009 staan naast de oordelen berekend in 2014.

Er kan nog geen oordeel over wel of geen achteruitgang gegeven worden omdat:

1. De monitoringsfrequentie is verschillend per kwaliteitselement

- Macrofyten wordt 6x per planperiode geïnventariseerd
- Macrofauna wordt 3x per planperiode geïnventariseerd
- Fytoplankton wordt 1x per planperiode geïnventariseerd
- Vis wordt 1x per planperiode geïnventariseerd

Er zijn dus nog te weinig gegevens om een eventuele kwaliteitsstijging of -daling te kunnen zien.

2. Een verschil < 0,1 valt onder natuurlijke variatie.

3. Wijzigingen in het toetsproces (aanpassing KRW-maatlaten, verschillende versies van QBWat) kunnen een grote invloed (zowel positief als negatief) hebben op individuele oordelen.

4. In een aantal gevallen zijn de doelen aangepast.

5. Bij macrofyten is de definitie van het begroeibaar areaal sterk aangepast.

Eindoordeel		2009	2010-2015
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet, rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed, groen = goed/voldoet, geel = matig,
 oranje = ontoereikend, rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toestand 2010-2015 is gebaseerd op beoordeling met Aquo-kit, rapportagejaar 2014

4. Maatregelen

Hier worden de maatregelen opgesomd die specifiek zijn voor het waterlichaam. Deze maatregelen vormen een aanvulling op de generieke maatregelen die zijn beschreven in het stroomgebiedbeheerplan.

Bij de maatregelen uit de plannen van 2009 is de status aangegeven. Ook andere maatregelen die tot 2015 worden uitgevoerd kunnen worden vermeld.

De nieuwe maatregelen zijn opgedeeld naar periode van uitvoering (2016 - 2021 en na 2021). Verder is aangegeven wanneer een maatregel uitsluitend is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied. De vermelde voortgang per maatregel betreft gegevens die begin 2014 zijn bijgewerkt t/m 31 december 2013.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: Onderzoek Bladval voorkomen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	
Voortgang: Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting: De nutriëntbelasting vanuit bladval blijkt geen relevante bron voor de waterlichamen	
Oorspronkelijke naam: Onderzoek Natuurvriendelijke oevers ontwikkelen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	
Voortgang: Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting: Aanleg van natuurvriendelijke oevers is een kosteneffectieve maatregel om de waterkwaliteit in een waterlichaam te verbeteren	
Oorspronkelijke naam: Onderzoek Paaiplaatsen ontwikkelen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	
Voortgang: Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting: Noodzaak voor vispaaiplaatsen wordt via natuurvriendelijke oevers, vispassages en natuurvriendelijk onderhoud achterland gerealiseerd	
Oorspronkelijke naam: Onderzoek peilbeheer	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	
Voortgang: Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting: Flexibel peilbeheer lijkt de meest geschikte vorm. De haalbaarheid wordt getoetst in de peilbesluiten.	
Oorspronkelijke naam: Onderzoek Verlagen vaarsnelheid	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	
Voortgang: Uitgevoerd: 1	Motivering: Vaarsnelheid verlagen niet haalbaar
Toelichting: Het verder verlagen van de vaarsnelheid blijkt niet haalbaar en ook weinig effectief	
Oorspronkelijke naam: Realiseren basisinspanning en saneren probleemoverstorten	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: overige emissiereducerende maatregelen	
Initiatiefnemer: Gemeenten	
Voortgang: In uitvoering: 1	Motivering:

Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Realisatie van basisinspanning door gemeenten verlaagt emissies naar oppervlaktewater	
Oorspronkelijke naam: Reductie emissie landbouw, industrie, recreatie en inlaatwater obv autonome ontwikkelingen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: overige brongerichte maatregelen	
Initiatiefnemer:	
Voortgang: In uitvoering: 1	Motivering:
Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Reductie van deze emissies vermindert de belasting op het oppervlaktewater, oa stoffen waar nu nog normoverschrijdingen zijn zoals nutriënten	

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam: Integrale beheerprogramma's	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: overige beheermaatregelen	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	
Andere richtlijn:	
Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Afspraak dat bij aanpassing van beheerprogramma's van het waterschap (peilbeheer, maaien, baggeren en zuiveren) doelen voor ecologie en waterkwaliteit integraal worden meegewogen (SGBP-codes IN02, IN03, IN14, IM01, IM02, BE03, BE04).	

Oorspronkelijke naam: KRW-onderzoeksprogramma	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	
Andere richtlijn:	
Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoeksprogramma nog nader in te vullen	

Oorspronkelijke naam: Programma groen-blaauwe diensten	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: financiële maatregelen	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	
Andere richtlijn:	
Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Programma gericht op emissiereductie van nutriënten, ontwikkeling ecologie en wateropgave wateroverlast door stimulering diensten in tertiaire sloten. Specifieke diensten worden in overleg met relevante partijen in 2014-2015 uitgewerkt en vallen in uiteenlopende categorieën: Natuurvriendelijker beheer en onderhoud in en om de sloot, verminderen erfafspoeling, kringlooplandbouw, inrichtingsmaatregelen (SGBP-codes BE03, BE04, BE06, BR01, BR02, BR03, IM08, IM09, IN01, IN07, IN08, IN12, IN20)	

Oorspronkelijke naam: Programma Kwaliteitsimpuls stedelijk water	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: financiële maatregelen	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	
Andere richtlijn:	
Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Programma gericht op verbetering waterkwaliteit en ecologie in het stedelijk gebied (oplossen knelpunten), waarbij jaarlijks een maatregelpakket wordt vastgesteld (bijvoorbeeld aanpassen van doorspoelregime) afhankelijk van verzoeken en beschikbare cofinanciering van gemeenten (o.a. SGBP-code IN03).	

Oorspronkelijke naam: Programma Synergieprojecten landelijk gebied	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	
Andere richtlijn:	
Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Programma gericht op verbetering waterkwaliteit en ecologie in het landelijk gebied, waarbij prioriteit is voor projecten met synergie met andere (water)doelen en coproductie. Bij de inrichtingsmaatregelen valt te denken aan zuiveringsmoerassen, vispassages, verbreden watergangen (SGBP-codes o.a. IN08, IN15, IN20)	

Oorspronkelijke naam: Uitvoeren Convenant Schoon water Utrechtse fruitteelt	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	
Andere richtlijn:	

Toelichting:	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Programma gericht op emissiereductie van bestrijdingsmiddelen in de fruitteelt (SGBP-code BR03).
---------------------	--

Oorspronkelijke naam:	Uitvoeren Emissiebeheerplan 2014-2021	Omvang:	***) stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	***) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Programma gericht op emissiereductie van probleemstoffen zoals nutriënten, zware metalen, medicijnen, (tekort aan) zuurstof en overige stoffen. Het betreft bronmaatregelen (SGBP-codes BR01 t/m BR10).		

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	Baggeren of verdiepen	Omvang:	15.800 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Ondiep water is in het algemeen minder goed voor de ecologische toestand (zomer: snel te warm; winter: volledig dichtvriezen, kans op droogvallen)		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motivatie dient hier te worden gegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.4 KRW.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.